

Література:

1. Мазуренко С., Бузовська Н. Щодо визначення поняття «фотографічний твір» у вітчизняній доктрині та законодавстві. *Юридичний вісник*, 2013. №1. С. 120-124
2. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 року № 3792-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12/conv#n324>
3. Святоцький О. Д. Інтелектуальна власність: словник-довідник. За заг. ред. О. Д. Святоцького. У 2-х т.: Том 1. Авторське право і суміжні права за ред. О. Д. Святоцького, В. С. Дроб'язка. К.: Вид. дім «Ін Юре», 2000. С. 272
4. Улітїна О. Проблема визначення поняття «фотографічний твір» в Україні. *Юридичний вісник*, 2015. № 1. С. 235-240
5. Улітїна О. Строк дії авторського права на фотографічні твори: проблемні питання. *Национальный юридический журнал: теория и практика*, 2015. С. 63-67

УДК528

Технічні науки

ВАЖЛИВІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ГЕОДЕЗІЇ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ

Канівець О.М.,
старший викладач
кафедри геодезії та землеустрою
Сумський національний аграрний університет
м. Суми, Україна

Сучасна «гібридна війна» із застосуванням новітніх технологій та постійні зміни її акцентів беззаперечно підтвердили відомий військовий постулат, що бойові дії можуть розпочатися у будь-який час, на будь-якій території, за будь-якої пори року і погоди. У цих умовах перед військами завжди постає питання щодо успішного виконання бойових завдань на певній території (місцевості), що неможливо без отримання всебічної інформації про неї.

Топографічні елементи місцевості можуть суттєво впливати на виконання бойового завдання підрозділу з урахуванням його озброєння, пори року і часу доби, а також метеорологічних умов і характеру дій противника. Місцевість може бути сприятливою щодо успіху бойових дій підрозділів і ослабляти дії противника, але не сама по собі, а лише в тому випадку, якщо командир докладно її оцінить і вміло використає в конкретних бойових умовах. Особливості місцевості, які певним чином впливають на основні сторони бойової діяльності військ, називаються тактичними властивостями місцевості. До основних з них належать: прохідність місцевості, захисні властивості місцевості, умови орієнтування, умови спостереження, умови маскування, умови ведення вогню та умови інженерного обладнання місцевості [1].

Ката – це необхідний документ без якого практично неможливо вести бойові дії на місцевості. Будівництво оборонних споруд, стрільба по невидимих цілях, використання військової ракетної техніки, планування військових операцій і ін. вимагають геодезичних даних, карт, планів.

Сьогодні, для задоволення потреб оборони країни та народного господарства, створюється велика кількість різноманітних карт, що призначені для вирішення різноманітних завдань у військовій справі та народному господарстві. Вони створюються в єдиній установленій системі координат та висот, мають струнку розграфлення та номенклатуру аркушів, а також уніфіковану систему умовних знаків. За допомогою цих карт можна швидко вивчити і дати оцінку місцевості, орієнтуватися, визначати координати й висоти точок, отримувати якісні та кількісні характеристики різних об'єктів місцевості.

Спеціальні карти та плани міст призначені для інформування командирів і штаби про сучасний стан місцевості та її зміни в районі бойових дій, а також про інші спеціальні дані, які необхідні для планування, організації й виконання бойових завдань.

Вивчення військової топографії сприяє розвитку у особового складу таких важливих якостей, як спостережливість, точність,

уміння аналізувати результати спостереження і робити висновки про вплив місцевості на виконання бойової задачі.

Орієнтування на місцевості — це визначення свого місцеположення щодо сторін горизонту і місцевих предметів (орієнтирів), що виділяються, і точна витримка вказаного або вибраного напрямку руху.

В бойовій обстановці орієнтування на місцевості включає також визначення свого місцеположення щодо своїх військ і військ супротивника. Уміння швидко і точно орієнтуватися на місцевості сприяє успішному виконанню бойових задач на незнайомій місцевості, в лісі і в умовах обмеженої видимості.

Кожен воїн має вміння: визначити свою точку стояння на місцевості по мапі, орієнтуватися на місцевості за допомогою мапи та компасу, а також без них, вміння готувати дані для руху по азимутам, здійснювати зйомку плану місцевості, наносити на мапу віднайдені об'єкти супротивника, здійснювати ціле вказування для наведення удару авіації та коректування артилерійського вогню.

Геоінформаційні системи (ГІС), системи супутникової навігації (GPS) надзвичайно ефективні при веденні військового будівництва, для цілей військової розвідки і для управління військової і перш за все, ракетною технікою при нанесенні точних ракетно-бомбових ударів.

У сучасному швидкоплинному і маневреному бою вдале використання місцевості забезпечує своєчасне і ефективне здійснення заходів по захисту особового складу і бойової техніки від новітньої високоточної зброї противника. Уміле використання місцевості значною мірою сприяє підвищенню можливостей своїх військ щодо маневру приховано та несподівано наносити удари по противнику й більш ефективно застосовувати всі види сучасного високоточного озброєння і бойової техніки. Успіх у сучасному динамічному бою потребує саме використання високоточної зброї, ефективність застосування якої можливе при використанні лазерних віддалемірів, супутникових навігаційних систем, безпілотних літальних апаратів тощо [2].

Література:

1. Шмаль С.Г. Військова топографія : Підручник. 5-те вид., перероб. та доп. / С.Г. Шмаль, О.В.Кравчук, А.М. Гудзь, С.В. Прищепа, О.П. Полець. Видавництво Ліра-К, 2018. 644 с.
2. Шмаль С.Г. Довідник з військової топографії. К., РВЦ ЗСУ, 2016.

УДК 378

Педагогічні науки

СПОСОБИ ОНЛАЙН ВИВЧЕННЯ МАТЕМАТИКИ

*Караханов Д.А., Назарук А.Б., Болібрux Н.А.
студенти факультету інформаційних
технологій та математики
Волинського національного
університету імені Лесі Українки
М. Луцьк, Україна*

Перехід від класного середовища до домашнього середовища викликає занепокоєння студентів. Студенти, які не мають доступу до особистого фізичного середовища для онлайн-навчання, воно може бути порушене шумом та іншими відволікаючими факторами. Тому під час вивчення математики частину змісту навчальної програми, студенти чи учні мають вивчати самостійно в зручний для себе час. Світові вчені визначили вплив саморегульованого навчання, стратегій навчання та емоцій на задоволеність онлайн-навчанням і досягненнями з математики під час онлайн вивчення математики в умовах воєнного стану. Дослідження показало, що мотивація впливає на досягнення, і як мотивація, так і емоції були пов'язані із задоволенням. На основі цих результатів дослідження сформулювали такі рекомендації для вчителів: підвищити ефективність студентів та учнів, розробити допоміжні інструменти в онлайн-курсах, забезпечити орієнтацію на курси, надати підтримку через соціальні мережі та реструктурувати формат